

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5)

โดยใช้สื่อการสอนในชีวิตประจำวัน

The Development of Learning Activities in Creative Thai Language Writing, Level II of Pratomsuksa V using Daily Life Teaching Materials Approach

รพีพร สระภาค (Rapeeporn Srakas)*

เพ็ญณี แรอรท (Pennee Narot)**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5) โดยใช้สื่อการสอนในชีวิตประจำวัน และเพื่อศึกษาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยมีคะแนนเฉลี่ย 70/70 นักเรียนกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านตลุง อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดสุรินทร์ ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 16 คน เป็นกลุ่มเป้าหมาย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 12 แผน 2) เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ แบบบันทึกพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ แบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน แบบบันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบประเมินผลงาน แบบประเมินผลงานการเขียนเชิงสร้างสรรค์ท้ายวงจร แบบสัมภาษณ์ 3) แบบทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์ การวิจัยครั้งนี้ใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ และเมื่อสิ้นสุดทั้ง 3 วงจร ได้ทำการทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์แล้วนำมาสรุป วิเคราะห์ ปรากฏผลการวิจัยดังนี้

1. การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5) โดยใช้สื่อการสอนในชีวิตประจำวัน จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนให้ความสนใจและร่วมทำกิจกรรมเป็นอย่างดี บรรยายภาคีต่อการเรียนรู้ มีการใช้คำถาม และใช้สื่อที่ช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ นักเรียนมีปัญหาการเขียนสะกดคำ เนื่องจากนักเรียนขาดทักษะการเขียนและความรู้ด้านหลักภาษา นักเรียนมีเวลาเขียนเชิงสร้างสรรค์และนำเสนอผลงานค่อนข้างน้อย ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเพิ่มเติมสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมโดยนำบทอ่าน รูปภาพ เกม การ์ตูนแอนิเมชันและภาพยนตร์ ซึ่งนักเรียนให้ความสนใจมีความกระตือรือร้น และร่วมทำกิจกรรมเป็นอย่างดี การเขียนสะกดคำมีคะแนนดีขึ้นจากเดิม เนื่องจากผู้วิจัยได้สอดแทรกหลักภาษาให้กับนักเรียน ในภาพรวมนักเรียนมีพัฒนาการ ด้านการเขียนดีขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนมีประสบการณ์และความชำนาญมากขึ้น ได้รู้จุดดีและข้อบกพร่องเกี่ยวกับงานเขียนของตนเองและสามารถนำมาพัฒนางานเขียนของตนเองให้ดีขึ้น

2. ผลการทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5) โรงเรียนบ้านตลุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยใช้สื่อการสอนในชีวิตประจำวัน พบว่ามีจำนวนนักเรียนร้อยละ 93.75 มีคะแนนเฉลี่ยการทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์ร้อยละ 78.53

คำสำคัญ: การเขียนเชิงสร้างสรรค์, สื่อการสอนในชีวิตประจำวัน

Keywords: Creative Writing, Daily Life Teaching Materials Approach

* นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาการศึกษาภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Abstract

This research aimed to develop learning activities in creative thai language writing, level II of Pratom Suksa V using daily life teaching materials approach and to study creative writing according to an efficiency 70/70. Target group included 16 Pratom Suksa V students during the second semester of the academic year 2009, Ban Talung School, Chumphon Buri district, Surin province. The instruments used in this study were 1) 12 knowledge management plans, 2) reflection instruments; the learning management observation form, the students behavior observation form, the learning activities evaluation form, the assessment of creative writing form and the interview form, 3) creative writing test. This research used action research. The development of creative writing learning activities and at the end of the 3 action spirals. The test scores of creative writing, were analyzed. Research findings were as follows :

1. In the results of the learning activity: Students interested and participated in learning activities well. The classroom atmosphere was conducive to learning. The questions and the media were used to help promote creative thinking. The students had a spelling problem because they lack the skills and knowledge of the language. The time for students presentation was very brief. The researcher had developed a learning activity for the media used in the event such as using articles, pictures, games, animated cartoons and movies. As a result, students were eager to pay attention and participate well. Score of the written word was higher than the original because of the researchers had provided knowledge of the language to students. Overall, their writing had improved because they had more experience and skill. They knew the good points and drawbacks about their work and develop their writing.

2. The results of the examination creative writing for level II students Pratom Suksa V of the Thai language course by using daily life teaching materials approach, Ban Talung School under jurisdiction of Surin Educational Service Area 2, it was found that 93.75% of students scored at the average of 78.53%.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมที่ก่อให้เกิดเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีต่อกัน นอกจากนี้ภาษายังเป็นสื่อที่แสดงถึงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี ชีวิตคน โลกทัศน์และสุนทรียภาพ ภาษาไทยจึงเป็นสมบัติที่ควรค่าต่อการเรียนรู้เพื่ออนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กรมวิชาการ, 2544)

ดังนั้นหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 จึงกำหนดให้สาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นหนึ่งใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ประกอบด้วย 5 สาระคือ สาระ

การอ่าน สาระการเขียน สาระการฟัง การดู และพูด สาระหลักการใช้ภาษา สาระวรรณคดีและวรรณกรรม (กรมวิชาการ, 2544) เพื่อผู้เรียนจะได้นำความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทยไปใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และแสวงหาความรู้ในสาระการเรียนรู้อื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสาระการอ่านและสาระการเขียน

การเขียนเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการติดต่อสื่อสาร เพราะการเขียนเป็นการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารความรู้ ความคิด ความรู้สึก ประสบการณ์ และความต้องการต่าง ๆ ของผู้เขียน โดยถ่ายทอดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรไปสู่ผู้อ่านให้รับรู้และเข้าใจ อัจฉรา ชิวพันธ์ (อ้างถึงใน ประเพณีสรี ไกรอนุพงษ์, 2549) ได้กล่าวถึง การเขียนว่า

เป็นทักษะการส่งสารที่ผู้เขียนสื่อสารความรู้สึกนึกคิดของตนออกมาด้วยถ้อยคำสำนวนที่สละสลวย ลำดับความคิดอย่างต่อเนื่อง แสดงให้เห็นถึงความคิดสร้างสรรค์ของผู้เขียน นอกจากนี้ ปราณี สุรสิทธิ์ (2541) ได้กล่าวว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นการเขียนที่จะต้องสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจ เกิดจากความคิดริเริ่ม และจินตนาการ มีความคิดในรูปแบบใหม่เป็นผลงานที่มีคุณค่าทางความคิดของผู้เขียนเอง

การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นทักษะพื้นฐานที่ช่วยให้ครูและนักเรียนได้รู้จักและเข้าใจกัน และยังช่วยให้เด็กกล้าแสดงออกในด้านความคิด การเขียนเชิงสร้างสรรค์นี้จะช่วยให้ผู้เขียนได้สะท้อนความคิดของตนเองเกี่ยวกับเหตุการณ์สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน โดยการใช้ประสบการณ์ความรู้ที่ตนเองได้อ่านได้เรียนรู้เป็นแนวความคิดในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ นอกจากนี้ยังพบว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ มีคุณประโยชน์ ต่อผู้สอนและผู้เรียนเป็นอย่างมาก ดังที่ Burn, Broman และ Low (อ้างใน กัลยา ไตรศรีศิลป์, 2542) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่มีต่อผู้สอนว่า เป็นวิธีการที่จะช่วยให้ผู้สอนเข้าใจถึงความแตกต่าง ของผู้เรียนช่วยให้เกิดความคุ้นเคย และเข้าใจในตัวผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพราะจากงานเขียนจะแสดงให้เห็นถึงความคิด ความรู้สึก ประสบการณ์ของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานคือการสอนภาษาไทยเพื่อพัฒนาความคิด มีประสบการณ์และประมวลคามากพอที่จะสร้างความคิดได้ลึกซึ้ง คิดได้อย่างชาญฉลาด รวมทั้งมีการใช้ภาษาได้สละสลวยถูกต้องตามหลักภาษา (กรมวิชาการ, 2544)

การเขียนเชิงสร้างสรรค์จำเป็นจะต้องเร่งพัฒนาและส่งเสริมให้กับนักเรียนในระดับประถมศึกษาซึ่งเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งบังอร พุ่มสะอาด และคณะ (2537) ได้กล่าวไว้ว่า การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ แก่นักเรียนเป็นการฝึกทักษะการเขียนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพทางการเขียนของนักเรียนซึ่งจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการถ่ายทอดความคิด เป็นการฝึกทักษะการคิดเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น จึงนับได้ว่า การฝึกเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่ควรจะต้องปลูกฝังและพัฒนาให้กับเด็ก

การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ในระดับประถมศึกษา ครูผู้สอนภาษาไทยส่วนมากยังสอนโดยเน้นการเขียนแบบมีกฎเกณฑ์และยึดหลักภาษาไทยมากกว่า การเน้นความคิดสร้างสรรค์ ทำให้เด็กขาดความมั่นใจในการแสดงความรู้ ความคิด จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนจะฝึกให้เด็กเกิดทักษะความคิดก่อน และความคิดนั้นคือความคิดสร้างสรรค์ (วิภาฤดี วิภาวิน, 2543) นอกจากนี้ยังปรากฏว่ามีนักเรียนจำนวนมากเขียนเชิงสร้างสรรค์ไม่ได้ เนื่องจากเด็กขาดความรู้และความคิดที่จะเขียนสอดคล้องกับบนสื่อ พงกษะวัน (2533) กล่าวไว้ว่า ปัจจุบันการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์มีปัญหาตรงที่ขาดกิจกรรมลักษณะต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับวัย และระดับชั้นของผู้เรียน ดังนั้นในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ครูจึงมีหน้าที่หาเทคนิควิธีการและสื่อที่แปลกใหม่มาใช้เพื่อกระตุ้นให้เด็กได้คิด และเขียนได้อย่างสร้างสรรค์เหมาะสมกับวัย

จากสภาพปัจจุบันสื่อการเรียนการสอนมีการพัฒนาด้านเนื้อหาและวิธีการเพื่อเปิดโอกาสให้แก่ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ สมพร จารุณัฐ (2540) ได้กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอนเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญที่ครูผู้สอนจะต้องเลือกมาใช้ประกอบการสอน ครูควรใช้สื่อหลากหลายมาประกอบร่วมกันเพื่อเสริมความรู้ซึ่งกันและกัน โดยการนำสื่อมาใช้อย่างมีระบบและผสมผสาน ซึ่งจะเป็นตัวกลางที่ช่วยนำและถ่ายทอดความรู้จากครูผู้สอนหรือจากแหล่งความรู้ไปยังผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบรรลุถึงวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ วาสนา ขาวหา (อ้างถึงในวิภาฤดี วิภาวิน, 2543) ที่กล่าวว่า การใช้สื่อ การสอนเพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่งจะไม่สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม หรือเกิดการเรียนรู้ ได้ครบทุกด้าน การใช้ประสาทสัมผัสหลาย ๆ ด้านก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ถูกต้อง ลึกซึ้งและประทับใจนาน จึงควรนำสื่อการสอนที่หลากหลายมาใช้ร่วมกันเพื่อเสริมความรู้ซึ่งกันและกัน

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่า การนำสื่อการสอน ซึ่งประกอบด้วยสื่อการสอนที่มีอยู่รอบตัวในชีวิตประจำวันและวิธีการที่หลากหลายมาใช้ในกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จะเป็นสื่อที่ช่วย

ส่งเสริมความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนได้ เพราะสื่อการสอนจะเป็นสิ่งเร้าที่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิด ความสนใจ สนุกสนาน เกิดความเพลิดเพลินกับการถ่ายทอดออกมาเป็นงานเขียนได้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำสื่อการสอนในชีวิตประจำวันมาใช้เป็นสื่อในการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านตลุง เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการเขียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5) โดยใช้สื่อการสอนในชีวิตประจำวัน
2. เพื่อศึกษาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5) โรงเรียนบ้านตลุง โดยใช้สื่อการสอนในชีวิตประจำวันโดยนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยการเขียนเชิงสร้างสรรค์ร้อยละ 70 ขึ้นไป และมีจำนวนนักเรียนที่มีคะแนนดังกล่าวถึงร้อยละ 70

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การเขียนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การเขียนที่เกิดจากความรู้สึกนึกคิดและจินตนาการของตนเอง โดยมีได้ลอกเลียนแบบผู้อื่น เป็นงานเขียนที่แปลกใหม่ ไม่เหมือนใคร ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้งานเขียนเชิงสร้างสรรค์นั้นจะต้องมีองค์ประกอบเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ดังต่อไปนี้

- 1) ความคิดคล่อง (Fluency) หมายถึง ความคล่องแคล่วในการคิดแล้วเขียนคำตอบหรือเขียนจำนวนคำกับสิ่งที่กำหนดให้ได้ปริมาณมากที่สุดในเวลาที่กำหนด มีการใช้คำได้หลากหลาย
- 2) ความคิดยืดหยุ่น (Flexibility) หมายถึง ความคล่องแคล่วในการคิดแล้วเขียนคำตอบได้หลายประเภทหลายทิศทาง เลือกใช้สำนวนได้หลากหลายในการนำเสนอเนื้อเรื่อง มีความสมเหตุสมผลสอดคล้องกับรูปภาพที่กำหนดให้

3) ความคิดริเริ่ม (Originality) หมายถึง ความคิดแล้วเขียนในสิ่งแปลกใหม่ ไม่ซ้ำกับคนอื่น โดยใช้คำ สำนวนแปลกใหม่ในการเขียน และมีรูปแบบการนำเสนอที่น่าสนใจ

2. สื่อการสอนในชีวิตประจำวัน หมายถึง สื่อประเภทสิ่งพิมพ์และอุปกรณ์ ได้แก่ บัตรอักษร บัตรคำ หนังสือพิมพ์ สื่อวัสดุจริง รูปภาพปริศนาคำทาย รูปภาพนิทาน นิตยสาร บทอ่าน ภาพยนตร์ การ์ตูนแอนิเมชัน นำมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนเพื่อช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถประสมคำแบบง่าย ๆ เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ด้านภาษา

3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้สื่อการสอนในชีวิตประจำวัน หมายถึง การนำเอาสื่อที่มีอยู่ในชีวิตประจำวันมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยปรับจากขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของ อุทัยวรรณ ปิ่นประชาสรรค์ (2538) ดังนี้

- 1) ชื่นจูงใจ
- 2) ชื่นแลกเปลี่ยนความคิด
- 3) ชื่นเขียน
- 4) ชื่นแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากเรื่องที่เขียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านตลุง อำเภอบึงพลาญบุรี จังหวัดสุรินทร์ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 16 คน

2. รูปแบบการวิจัย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5) โดยใช้สื่อการสอนในชีวิตประจำวัน

2) การเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้สื่อการสอนในชีวิตประจำวัน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ 1) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองปฏิบัติ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 12 แผน 2) เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ แบบบันทึกพฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู แบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน แบบบันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบประเมินผลงาน แบบประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์ทำนองจริง แบบสัมภาษณ์นักเรียน 3) เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ แบบทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สำหรับทดสอบหลังจากสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครบทั้ง 3 วงจร

5. การสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

1) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองปฏิบัติ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 12 แผน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้ ศึกษาสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และศึกษาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เอกสาร ตำรา วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์และสื่อการสอนในชีวิตประจำวัน รูปแบบการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ นำผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระการเรียนรู้ด้านการเขียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองผือโพธิ์นคร และกิจกรรม ปรับ/จัดเนื้อหา เวลาเรียนและกิจกรรมที่จะนำมาออกแบบการเรียนรู้ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เป็นรายชั่วโมง นำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทยช่วยตรวจสอบความตรงเฉพาะหน้า (Face Validity) ของแผนการจัดการเรียนรู้และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้การประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องความคิดเห็น (IOC) ทดลองใช้กับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองผือโพธิ์นคร เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขในแผนการจัดการเรียนรู้ ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้จากสิ่งที่พบจากการทดลองใช้ และจากคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย ก่อนนำไปใช้จริง

2) เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่

- แบบบันทึกพฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้ กำหนดขอบข่ายพฤติกรรมที่จะสังเกต สร้างแบบสังเกตพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูตามที่กำหนด นำแบบสังเกตที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจพิจารณาความเหมาะสม และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ นำแบบสังเกตพฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้จริง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับใช้สะท้อนผลการปฏิบัติ

- แบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้ กำหนดขอบข่ายพฤติกรรมนักเรียนที่จะสังเกต ดำเนินการสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนตามที่กำหนด นำแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจพิจารณาความเหมาะสม และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ นำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองผือโพธิ์นคร เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข ปรับปรุงแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนที่ได้จากการทดลองใช้และจากคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ ก่อนนำไปใช้จริง

- แบบบันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีขั้นตอนการสร้างดังนี้ กำหนดประเด็นในการบันทึกผลหลังการสอน สร้างแบบบันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูตามประเด็นที่กำหนด นำแบบบันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจพิจารณาความเหมาะสม และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ นำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองผือโพธิ์นคร เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขแบบบันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากสิ่งที่พบจากการทดลองใช้และจากคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ ก่อนนำไปใช้จริง

- แบบประเมินผลงาน มีขั้นตอนการสร้างและหาประสิทธิภาพดังนี้ ศึกษามาตรฐานและ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนบ้านตลุง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และคู่มือวัดผล และประเมินผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย วิเคราะห์จุดประสงค์ในแต่ละแผนการเรียนรู้และชิ้นงานที่จะนำมาประเมิน สร้างแบบประเมินผลงานตามจุดประสงค์ ในแผนการจัดการเรียนรู้ และกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน โดยใช้ Rubric Score นำแบบประเมินผลงานที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา การใช้ภาษา ความเหมาะสมในการนำไปใช้และปรับปรุงแก้ไขตาม ข้อเสนอแนะ ทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองผือ โพนศรี เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุง แก้ไขแบบประเมินผลงานจากสิ่งที่พบจากการทดลองใช้ และจากคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ ก่อนนำไปใช้จริงกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

- แบบประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ทำยวงจร มีขั้นตอนการสร้างดังนี้ ศึกษามาตรฐานและ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนบ้านตลุง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และคู่มือวัดผล และประเมินผล การเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย วิเคราะห์จุดประสงค์ในแต่ละแผนการเรียนรู้และชิ้นงานที่จะนำมาประเมิน สร้างแบบประเมินการเขียน เชิงสร้างสรรค์ทำยวงจรตามจุดประสงค์ ในแผน การจัดการเรียนรู้ และกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนโดยใช้ Rubric Score นำแบบประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์ทำ ยวงจรที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และ ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา การใช้ภาษา ความเหมาะสมในการนำไปใช้และปรับปรุง แก้ไขตามข้อเสนอแนะ นำไปทดลองใช้กับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองผือ โพนศรี เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินการเขียน สร้างสรรค์ทำยวงจรจากสิ่งที่พบจากการทดลองใช้ และ จากคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ ก่อนนำไปใช้จริง

- แบบสัมภาษณ์นักเรียน มีขั้นตอนใน การสร้างดังนี้ กำหนดขอบข่ายในรายละเอียดการสัมภาษณ์ สร้างแบบสัมภาษณ์นักเรียนตามขอบข่ายที่กำหนด

นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น เสนอต่อคณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ความถูกต้องเหมาะสม ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ นักเรียนให้สมบูรณ์ แล้วนำไปใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับใช้สะท้อนผลการปฏิบัติต่อไป

3) เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการจัด การเรียนรู้ ได้แก่ แบบทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์ มีขั้นตอนการสร้างและหาประสิทธิภาพดังนี้ ศึกษาขั้นตอน การสร้างแบบทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จากตำรา และเอกสาร เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ศึกษาเกณฑ์การตรวจให้คะแนน การเขียนเชิงสร้างสรรค์ การเขียนความเรียง ความคิด สร้างสรรค์ จากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้อง สร้างและ กำหนดลักษณะของแบบทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ ด้านการสอนภาษาไทย เพื่อตรวจพิจารณาความเหมาะสม และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ นำทดลองใช้กับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองผือ โพนศรี เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขในด้านความ เหมาะสมของเนื้อหา การใช้ภาษา ปรับปรุงแบบทดสอบ การเขียนเชิงสร้างสรรค์ จากสิ่งที่พบจากการทดลองใช้ และจากคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ ก่อนนำไปใช้จริง

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนตลุง อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอนดังนี้

1) ชี้แจง แนะนำให้ความรู้และรายละเอียด เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียน เชิงสร้างสรรค์ โดยใช้สื่อการสอนในชีวิตประจำวัน และการวิจัยเชิง ปฏิบัติการให้กับผู้ช่วยวิจัย

2) ปฐมนิเทศนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านตลุง เพื่อสร้างข้อตกลง และชี้แจงทำ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนา การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้สื่อการสอน ในชีวิตประจำวัน

3) ผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นจำนวน 12 แผน ใช้เวลาทั้งสิ้น 12 คาบ คาบละ 2 ชั่วโมง โดยแบ่งเป็นวงจรปฏิบัติดังนี้ แผนการสอนที่ 1-4 เป็นวงจรปฏิบัติการที่ 1 แผนการสอนที่ 5-8 เป็นวงจรปฏิบัติการที่ 2 แผนการสอนที่ 9-12 เป็นวงจรปฏิบัติการที่ 3

4) ในระหว่างดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้ช่วยวิจัยได้ช่วยบันทึกพฤติกรรมการสอนของครู โดยใช้แบบบันทึกพฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู ผู้วิจัยได้บันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู โดยใช้แบบบันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยได้สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน ส่วนการสัมภาษณ์นักเรียนนั้น ผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์นักเรียนหลังจากจบการเรียนในแต่ละวงจร โดยใช้แบบสัมภาษณ์นักเรียน หลังจากจบกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละวงจรแล้วนักเรียนทำแบบทดสอบท้ายวงจร จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และสังเคราะห์สรุปหาข้อบกพร่อง เพื่อที่จะได้นำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในวงจรปฏิบัติการวงจรต่อไป

7. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลแล้วนำมาวิเคราะห์ทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ดังนี้

1) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสะท้อนผลการจัดกิจกรรมได้แก่ แบบบันทึกพฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู แบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน แบบบันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และแบบสัมภาษณ์นักเรียน แล้วนำมาวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อประมวลสถานการณ์ที่เกิดขึ้นว่ามีความเหมาะสมเพียงใด ปัญหาและอุปสรรคที่ควรปรับปรุง เพื่อนำไปสู่การสรุปผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้อ่านเขียนเชิงสร้างสรรค์ และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนรู้อ่านเขียนต่อไป

2) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ได้แก่ แบบประเมินผลงานในแต่ละแผน แบบประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์ท้ายวงจร แบบทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์ วิเคราะห์

โดยนำคะแนนมาหาค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละ เทียบกับเกณฑ์ของการวิจัย คือ นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด

ผลการวิจัยและอภิปราย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้อ่านเขียนเชิงสร้างสรรค์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5) โดยใช้สื่อการสอนในชีวิตประจำวัน และเพื่อศึกษาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ร้อยละ 70 ขึ้นไป และมีจำนวนนักเรียนที่มีคะแนนดังกล่าวถึงร้อยละ 70 ผู้วิจัยขอเสนอผลการอภิปรายผล ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนี้

1. ผลการพัฒนาการเรียนรู้อ่านเขียนเชิงสร้างสรรค์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5) โดยใช้สื่อการสอนในชีวิตประจำวัน ในแต่ละวงจรปฏิบัติการได้มีการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้อ่านเขียนและการปรับปรุงการเรียนรู้ โดยมีการประเมินผลการจัดกิจกรรมในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและหลากหลาย ทั้งการสังเกต การตรวจผลงาน การสัมภาษณ์ แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์สะท้อนผลเพื่อหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาการเรียนรู้อ่านเขียนในแต่ละวงจรปฏิบัติการ เพื่อปรับกิจกรรมให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับการวัดและประเมินผลของกรมวิชาการ (2544) ที่กล่าวว่า ครูควรมีการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ควบคู่ไปกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนทราบระดับความสามารถของตน เพื่อนำผลที่ได้ไปพัฒนาการเรียนรู้อ่านเขียนให้ดีขึ้น ผู้วิจัยจะอภิปรายผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อ่านเขียนดังนี้

1) ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อ่านเขียนเชิงสร้างสรรค์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5) โดยใช้สื่อการสอนในชีวิตประจำวัน วงจรปฏิบัติการที่ 1 การสร้างคำพบว่าโดยภาพรวมนักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 77.63 เมื่อแยกตามรายการประเมินพบว่า รายการประเมินในด้านแนวคิดแปลกใหม่ มีความคิด

เป็นของตนเองผ่านเกณฑ์มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 86.25 รองลงมาคือด้านความสะอาดเป็นระเบียบ และสวยงาม คิดเป็นร้อยละ 82.50 อันดับที่สามคือ ด้านกำหนดชื่อเรื่อง และเนื้อเรื่อง มีความสัมพันธ์กันคิดเป็นร้อยละ 80.00 ส่วนด้านที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือด้านเขียนสะกดคำ ได้ถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 72.50 จากวงจรที่ 1 พบว่านักเรียน มีคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อวิเคราะห์จาก ผลงาน การสัมภาษณ์ และสะท้อนผลร่วมกันระหว่างผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัยพบว่า นักเรียนยังขาดทักษะการเขียนที่ ถูกต้องการใช้ภาษาคำศัพท์ และสำนวนยังไม่ชัดเจน จึงได้สรุปแนวทางแก้ไขว่านอกจากการจัดกิจกรรมการเขียน เชิงสร้างสรรค์ให้กับนักเรียนแล้วต้องสอดแทรกทักษะ การเขียนที่ถูกต้องให้กับนักเรียนด้วย ส่วนคะแนนด้าน แนวคิดแปลกใหม่ มีความคิดเป็นของตนเองมีคะแนนสูง ที่สุด ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์และสรุป ได้ว่า ผู้เรียนเคยมีประสบการณ์การเขียนเชิงสร้างสรรค์ มาบ้างแล้ว รวมถึงมีการใช้สื่อการสอนอย่างหลากหลาย เช่น บัตรพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ หนังสือพิมพ์ สื่อของจริง รูปภาพและบัตรคำ มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนรวมทั้งการจัดบรรยากาศให้นักเรียนได้แสดงออก สร้างบรรยากาศในชั้นเรียนให้ผ่อนคลายไม่ตึงเครียด ซึ่งสอดคล้องกับโรเจอร์ส (Rojers, n.d. อ้างถึงใน จินดา กิจพูนวงศ์, 2537) ได้กล่าวไว้ว่าความคิดสร้างสรรค์ สามารถเกิดขึ้นได้ในการจัดการเรียนการสอนที่มี บรรยากาศผ่อนคลายทุกคนสามารถทำงานได้ด้วย ความสบายใจ และมีความสุขในการแสดงออก เช่น การพูด การแสดงออก หรือการทำในสิ่งที่มีลักษณะแปลกใหม่

2) ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียน เชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5) โดยใช้สื่อการสอนในชีวิตประจำวัน วงจรปฏิบัติการที่ 2 การสร้างประโยค พบว่า โดยภาพ รวมนักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 79.97 เมื่อแยกตาม รายการประเมินพบว่า รายการประเมินในด้านแนวคิด แปลกใหม่ มีความคิดเป็นของตนเอง ผ่านเกณฑ์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 87.50 รองลงมาคือ ด้านความสะอาดเป็น ระเบียบ และสวยงามคิดเป็นร้อยละ 83.70 อันดับที่สาม คือ ด้านกำหนดชื่อเรื่อง และเนื้อเรื่อง มีความสัมพันธ์กัน

คิดเป็นร้อยละ 82.50 ส่วนด้าน ที่มีคะแนนน้อยที่สุด คือ ด้านเขียนสะกดคำได้ถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 73.70 ในวงจรปฏิบัติการที่ 2 นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก วงจรปฏิบัติการที่ 1 จะเห็นได้ว่าคะแนนด้านแนวคิด แปลกใหม่ มีความคิดเป็นของตนเองยังมีคะแนนสูงที่สุด เนื่องจากผู้เรียนมีประสบการณ์การเขียน เชิงสร้างสรรค์ มาแล้วจากวงจรที่ 1 และมีการเพิ่มเติมสื่อที่ใช้ในการจัด การเรียนการสอนโดยได้นำบทอ่าน รูปภาพ บัตรคำ เกม และภาพยนตร์ ซึ่งช่วยกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ของ ผู้เรียน ส่วนคะแนนด้านการใช้ภาษา ถ้อยคำ คำศัพท์ สำนวนได้สละสลวย กระชับ ชัดเจน และถูกต้องเหมาะสม และด้านเขียนสะกดคำได้ถูกต้อง มีคะแนนที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากผู้วิจัยได้นำปัญหาที่พบมาวางแผนการจัดกิจกรรม การเรียนรู้และปรับปรุงพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับอัจฉรา ชิวพันธ์ (2535) ได้กล่าวแนวทาง การส่งเสริมการเขียน เชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า ครูควรมี แนวทางในการส่งเสริมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้กับ นักเรียนโดยจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนรู้สึกสนุกสนานใน การเขียน และฝึกผู้เรียนให้เกิดทักษะในการเขียน

3) ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียน เชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5) โดยใช้สื่อการสอนในชีวิตประจำวัน วงจรปฏิบัติการที่ 3 การเขียนความเรียง พบว่า โดยภาพ รวมนักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80.77 เมื่อแยกตาม รายการประเมินพบว่ารายการประเมินในด้านแนวคิด แปลกใหม่ มีความคิดเป็นของตนเองผ่านเกณฑ์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 88.75 รองลงมาคือด้านความสะอาดเป็น ระเบียบ และสวยงามคิดเป็นร้อยละ 87.50 อันดับที่สาม คือ ด้านกำหนดชื่อเรื่อง และเนื้อเรื่องมีความสัมพันธ์กัน คิดเป็นร้อยละ 82.50 ส่วนด้านที่มีคะแนนน้อยที่สุดคือด้าน ใจความของเรื่องมีความสมเหตุสมผล คิดเป็นร้อยละ 75.00 ในวงจรปฏิบัติการที่ 3 เห็นได้ว่า นักเรียนมีคะแนน น้อยในด้านใจความของเรื่องมีความสมเหตุสมผล เนื่องจาก นักเรียนขาดทักษะการคิดในการให้รายละเอียด ข้อปลีกย่อยต่างๆ ยังไม่สามารถคิดได้ลึกซึ้งการให้เหตุผล ยังไม่มีความสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมา วิเคราะห์สรุปได้ว่า ครูควรสอนและกระตุ้นให้นักเรียน

เกิดจินตนาการและรู้จักใช้เหตุผลควบคู่กับการคิด โดยภาพรวมนักเรียน มีคะแนนการเขียนที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องมาจากนักเรียนมีประสบการณ์การเขียนเชิงสร้างสรรค์ และมีความชำนาญในการเขียนมากขึ้น ซึ่งนักเรียนได้รู้จุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาในงานเขียนของตนเอง และสามารถนำมาปรับปรุงพัฒนางานเขียนของตนเองให้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับบันลือ พุกกะวัน (2536) ได้กล่าวถึงแนวทางการส่งเสริมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า ครูต้องส่งเสริมให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง และให้อิสระนักเรียนในการทำงาน

จากการพัฒนาการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5) โดยใช้สื่อการสอนในชีวิตประจำวัน ตามรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ พบว่า ในแต่ละวงจร ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยได้ร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนมีความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์พัฒนาขึ้นตามลำดับ โดยพิจารณาจากร้อยละของคะแนนเฉลี่ยในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนที่มีคะแนนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ Kemmis and Mc taggart (อ้างถึงในยาใจ พงษ์บริบูรณ์, 2537) ที่ได้กล่าวว่าการวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นการวิจัยที่ใช้กระบวนการปฏิบัติอย่างเป็นระบบแบบแผน และดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อบรรวบรวมข้อมูลจากการปฏิบัติไปใช้ในการปรับปรุงแผนงานต่อไปจนกว่าจะได้ข้อสรุปที่แก้ปัญหาได้จริง

2. ผลการทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5) โดยใช้สื่อการสอนในชีวิตประจำวัน พบว่า โดยภาพรวมนักเรียนได้คะแนนผลการทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์ร้อยละ 78.53 โดยมีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 70 ขึ้นไปจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 93.75 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด 16 คน ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้ และเมื่อวิเคราะห์การทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามองค์ประกอบความคิดสร้างสรรค์พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านคิดคล่องคิดเป็นร้อยละ 79.18 รองลงมาคือ ด้านคิดริเริ่มคิดเป็นร้อยละ 78.58 และด้านคิดยืดหยุ่นคิดเป็นร้อยละ 76.93 ตามลำดับ

จากการวิเคราะห์ดังกล่าวข้างต้น อาจเป็นผลเนื่องมาจากการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้มีขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่นักเรียนได้มีโอกาสปฏิบัติกิจกรรมอย่างหลากหลาย เริ่มต้นจากการฝึกจากง่ายไปยากโดยให้นักเรียนมีความรู้พื้นฐานในการสร้างคำ การสร้างประโยค และการเขียนความเรียง รวมทั้งมีการนำสื่อการสอนในชีวิตประจำวันมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้นักเรียนมีความสนใจ อีกทั้งสื่อที่ยังช่วยกระตุ้นให้นักเรียนได้ฝึกคิดอย่างหลากหลายและคิดอย่างอิสระ จนทำให้นักเรียนสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์สูงขึ้นสอดคล้องกับยุพิน พิพิธกุล (อ้างถึงในวิภาติ วิภาวิน, 2543) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของสื่อการสอนไว้ว่า สื่อการสอนช่วยให้นักเรียนเกิดความสนใจ ไม่เบื่อหน่าย ช่วยทำให้นักเรียนได้รับความรู้กว้างขวาง และเข้าใจบทเรียนดียิ่งขึ้น และกิดานันท์ มลิทอง (2540) ได้กล่าวไว้ว่า สื่อที่ประกอบด้วยภาพเคลื่อนไหวแบบวีดิทัศน์ และเสียงจะดึงดูดความสนใจผู้เรียนได้เป็นอย่างดี นอกเหนือจากเนื้อหาตัวอักษร และสื่อยังช่วยสนับสนุนความคิดรวบยอดของผู้เรียน สอดคล้องกับพรังเพราไชยขาววงษ์ (2535) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาชุดสื่อเพื่อฝึกทักษะฟัง-พูดภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่าใช้ชุดสื่อทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็ว และมีโอกาสฝึกทักษะฟัง-พูดภาษาอังกฤษมากขึ้น

การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน โดยนำสื่อการสอนในชีวิตประจำวันมาใช้ในการพัฒนา กิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้บรรยากาศในการเรียน สนุกสนานไม่ตึงเครียด เพราะมีสื่อเป็นสิ่งเร้าทำให้นักเรียน มีความสนใจไม่เกิดเกิดความเบื่อหน่าย และนักเรียนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่รวมทั้งมีอิสระในการคิดและเขียน ซึ่งจากการสัมภาษณ์พบว่า นักเรียน สนุกกับการเรียนเพราะได้ฝึกคิด ฝึกเขียน สนุกกับการดูนิทาน การ์ตูนแอนิเมชัน ภาพยนตร์ และการเล่นเกมทายภาพและบัตรคำ แสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้อ่านการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้สื่อการสอนในชีวิตประจำวัน ทำให้นักเรียนมีความสุขกับการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของอัจฉรา ชิวพันธ์ (2535) ได้กล่าวถึงแนวทางการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า ต้องจัดบรรยากาศ

จงใจให้เด็กรักการเขียนสร้างสรรค์ โดยไม่ให้บรรยากาศการทำงานเคร่งเครียดเกินไป จัดกิจกรรมให้เด็กรู้สึกสนุกสนานในการเขียน ซึ่งสอดคล้องกับยุพา นันทะไชย (อ้างถึงใน นิตยา มะลิสุวรรณ, 2536) ได้กล่าวถึงวิธีการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ว่าครูควรสอนเพื่อมุ่งให้เกิดจินตนาการ ควรเตรียมเนื้อหา วิธีการ วัสดุอุปกรณ์ และคำถามกระตุ้นให้เกิดจินตนาการ และให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยการลงมือทำ

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนได้กำลังใจจากครูผู้สอนที่ให้ความสำคัญกับความคิดและผลงานของนักเรียนทุกคน รวมทั้งให้แรงเสริมด้วยวิธีการต่าง ๆ กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดอย่างหลากหลายและมีการปรับปรุงพัฒนา กิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน จนทำให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในการเขียนและมีความกล้าแสดงออกในการแสดงความคิดเห็นและการเขียน ซึ่งเป็นหนทางหนึ่งที่ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในตัวผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของทอร์แรนซ์ (Torrance, n.d. อ้างถึงในชาติชาย หนองบัว, 2551) ซึ่งได้กล่าวถึงการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ไว้ว่า การที่แสดงและเน้นให้เด็กเห็นว่าคุณค่าของเด็กนั้นมีคุณค่าและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ จะทำให้เด็กเกิดความภูมิใจ และมีกำลังใจที่จะคิดสร้างสรรค์ต่อไป นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กรมวิชาการ, 2551) ซึ่งมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะความสามารถในการคิด คือ คิดอย่างสร้างสรรค์ เพื่อนำองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

จะเห็นได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการโดยมีการพัฒนาปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมนั้น ทำให้ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีคุณภาพ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้สื่อการสอนในชีวิตประจำวันนั้นมีผลทำให้นักเรียนมีความสนใจกระตือรือร้นไม่เบื่อหน่ายการเรียน มีความคิดริเริ่มแปลกใหม่ สนุกสนานกับการเรียน ช่วยให้นักเรียนเกิดความคิด

สร้างสรรค์และทำให้นักเรียนสามารถถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้

สรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้ สามารถสรุปผลการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5) โดยใช้สื่อการสอนในชีวิตประจำวัน และผลการทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังจากเสร็จสิ้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 3 วงจร ซึ่งสรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5) โดยใช้สื่อการสอนในชีวิตประจำวัน

วงจรที่ 1 การสร้างคำ ในวงจรที่ 1 นักเรียนสร้างคำจากสื่อการเรียนรู้ซึ่งได้แก่ บัตรพยัญชนะ สระวรรณยุกต์ หนังสือพิมพ์ สื่อของจริง รูปภาพและบัตรคำ นักเรียนให้ความสนใจร่วมทำกิจกรรมเป็นอย่างดี นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยท้ายวงจรคิดเป็นร้อยละ 77.63 คะแนน ด้านแนวคิดแปลกใหม่ มีความคิดเป็นของตนเองมีคะแนนสูงที่สุดนั้น เนื่องมาจากผู้เรียนเคยมีประสบการณ์ด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์มาบ้างแล้ว รวมถึงบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การใช้คำถามและการใช้สื่อในการจัดกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมความคิดเชิงสร้างสรรค์ ส่วนด้านการเขียนสะกดคำได้ถูกต้อง ได้คะแนนน้อยที่สุด เนื่องจากนักเรียนยังขาดทักษะการเขียน และความรู้ด้านหลักภาษา

วงจรที่ 2 การสร้างประโยค ผู้วิจัยได้พัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้โดยการเพิ่มเติมสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยได้นำบทอ่าน รูปภาพ บัตรคำ เกม และภาพยนตร์มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งนักเรียนให้ความสนใจมีความกระตือรือร้น และร่วมทำกิจกรรมเป็นอย่างดี จากการประเมินท้ายวงจรพบว่านักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 79.97 ซึ่งมีคะแนนเพิ่มขึ้น เนื่องจากผู้วิจัยได้นำปัญหาที่พบมาเป็นแนวทางในการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ การนำสื่อที่หลากหลายมาใช้ในการจัดกิจกรรมช่วยส่งเสริมความคิดทำให้นักเรียนสามารถเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้ดีขึ้น

วงจรที่ 3 การเขียนความเรียง

ในวงจรนี้ผู้วิจัยได้เพิ่มสื่อการเรียนรู้โดยการนำการ์ตูนแอนิเมชัน ภาพยนตร์ มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งนักเรียนให้ความสนใจเป็นอย่างดี จากการสะท้อนผลการปฏิบัติทำวงจรที่ 3 พบว่านักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80.77 จะเห็นได้ว่านักเรียนมีคะแนนการเขียนที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องมาจากนักเรียนมีประสบการณ์การเขียนและมีความชำนาญในการเขียนมากขึ้น เพราะได้รู้จุดเด่นและจุดที่ควรปรับปรุงในงานเขียนของตน และสามารถนำมาพัฒนางานเขียนของตนเองให้ดีขึ้นได้

2. ผลการทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5) โดยใช้สื่อการสอนในชีวิตประจำวัน จากการทดสอบการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5) โดยใช้สื่อการสอนในชีวิตประจำวัน โรงเรียนบ้านตลุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์เขต 2 หลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบทั้ง 3 วงจร พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยการเขียนเชิงสร้างสรรค์เฉลี่ยร้อยละ 78.53 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 70 ขึ้นไปจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 93.75 จากจำนวนนักเรียนทั้งหมด 16 คน ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ของการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะด้านการจัดการเรียนรู้

- 1) ครูควรมีกิจกรรมและสื่อที่หลากหลายในการกระตุ้นส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกคิด
- 2) ในการจัดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ครูควรสอดแทรกหลักภาษาและทักษะการเขียนที่ถูกต้องให้กับนักเรียน เพื่อนักเรียนจะได้เขียนสะกดคำได้ถูกต้อง
- 3) ในการตั้งคำถามไม่ควรใช้คำถามขึ้นนำคำตอบให้นักเรียน และครูควรรอคำตอบของนักเรียนทุกคน และควรเว้นจังหวะเพื่อให้นักเรียนคิดคำตอบ
- 4) ครูควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงาน และวิพากษ์วิจารณ์ถึงจุดเด่น และจุดที่ควรปรับปรุง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนางานเขียน อีกทั้งยังช่วยสร้างความภาคภูมิใจให้กับเจ้าของผลงานและเป็นการกำลังใจในการเขียนครั้งต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรมีการศึกษาถึงการนำสื่อการสอนในชีวิตประจำวันไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการส่งเสริมความคิดในสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
- 2) ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการนำภาพยนตร์การ์ตูนแอนิเมชัน มาเป็นสื่อการสอนเขียน เชิงสร้างสรรค์ในระดับชั้นอื่นต่อไป
- 3) ควรมีการเปรียบเทียบการใช้สื่อการสอนในชีวิตประจำวันกับเทคนิคอื่น ๆ ในการจัดกิจกรรมการพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). **สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยใน**

หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

_____. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กัลยา ไตรศรีศิลป์. (2542). **การพัฒนากิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในระดับมัธยมศึกษา.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- กิดานันท์ มลิทอง. (2540). **เทคโนโลยีทางการศึกษาและนวัตกรรม**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จินดา กิจพูนวงศ์. (2537). **ผลการฝึกความคิดนอกกรอบที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชาติชาย หนองบัว. (2551). **การพัฒนาแบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์จากสื่อสิ่งพิมพ์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนท่าวังพาพิทยาคม อำเภอท่าวังพา จังหวัดน่าน**. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิตยา มะลิสุวรรณ. (2536). **ผลของการใช้กิจกรรมส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บังอร พุ่มสะอาด และคณะ. (2537). **การศึกษาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 โดยใช้แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในโรงเรียนประถมศึกษาเขตการศึกษา 6**. วารสารการวิจัยทางการศึกษา. 24 (1).
- บันลือ พุกกะวัน. (2533). **พัฒนาการเขียนสร้างสรรค์**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2536). **พัฒนาการเขียนสร้างสรรค์**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- ประเพ็ญศรี ไกรอนุพงษ์. (2549). **การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6) โดยใช้แผนที่ความคิด**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปราณี สุรสิทธิ์. (2541). **การเขียนเชิงสร้างสรรค์เชิงวารสาร**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แสงดาว.
- พริ้งเพรา ไชยขาววงศ์. (2535). **การพัฒนาชุดสื่อประสมเพื่อฝึกทักษะฟัง-พูดภาษาอังกฤษ สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ยาใจ พงษ์บริบูรณ์. (2537). **การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research)**. คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิภาฤดี วิภาวิน. (2543). **การเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้สื่อประสม**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมพร จารุณัฐ. (2540). **การวางแผนการเรียนการสอนสื่อและกระบวนการ**. กรุงเทพฯ : ศูนย์พัฒนาหนังสือ.
- อัจฉรา ชิวพันธ์. (2535). **กิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์ในชั้นประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- อุทัยวรรณ ปิ่นประชาสาร. (2538). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเขียนภาษาไทยและความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการเขียนอย่างสร้างสรรค์กับแบบฝึกตามคู่มือครูของกระทรวงศึกษาธิการ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.